

Folkhälsomyndigheten

Indikatorbeskrivning

Förebyggande arbete, kontrollköp folköl

Datum: 2025-12-22

Indikatoruppgifter

Indikatornamn:	Förebyggande arbete, kontrollköp folköl
Indikatoransvarig myndighet/organisation:	Folkhälsomyndigheten
Indikatortyp:	Processindikator
Redovisningsnivå:	Riket, Län, Kommun

Källa

Namn på undersökning:	Länsrapportens undersökning Tillsyn
Ansvarig myndighet/organisation:	Folkhälsomyndigheten

Beskrivning av register/undersökning:

Länsrapportens undersökning är namnet på en årlig undersökning och resultatsammanställning som beskriver kommunernas och länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen samt övrigt ANDTS-förebyggande arbete på regional och lokal nivå. Syftet med undersökningen är att ta fram underlag för uppföljning av den nationella politiken på områdena för alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar vilken också inkluderar alkohol- och tobakslagstiftningarna.

Resultat från undersökningen utgör underlag för regeringens prioriteringar och beslut på ANDTS-området. Länsrapportens undersökning är också ett instrument för kunskapsstyrning, och kan fungera som ett verktyg för uppföljning, planering och utveckling av arbetet på den regionala och lokala nivån. Mellan år 2001 och 2013 ansvarade Statens folkhälsoinstitut för undersökningen. Sedan år 2014 ansvarar Folkhälsomyndigheten för genomförandet av Länsrapportens undersökning. Undersökningen baseras på 12 delenkäter och är en totalundersökning av alla länsstyrelser och kommuner samt stadsdelarna i storstadskommunerna Stockholm och Göteborg.

Metodbeskrivning

Indikatordefinition:

Indikatorn avser antal försäljningsställen där kommunen genomförde kontrollköp av folköl samt totalt antal genomförda kontrollköp. Indikatorn redovisas på kommun-, läns- och riksnivå. För en mer utförlig beskrivning av indikatorn, se 'Indikatorbeskrivning'.

Specifisering av variabler:

Indikatorn bygger på två enkätfrågor.

Fråga 1: 'Vid hur många detaljhandelsställen genomfördes kontrollköp av folköl under [aktuellt år]?' Svartalernativ: [ange antal försäljningsställen]

Fråga 2: 'Hur många kontrollköp totalt genomfördes hos detaljhandelsställen för folköl i kommunen under [aktuellt år]?' * Svartalernativ: [ange antal kontrollköp]

Indikatorn är uppdelad i två segment (segmentnamn i parenteser): ett segment som avser svar på fråga 1 (Försäljningsställen) och ett segment som avser svar på fråga 2 (Kontrollköp).

Observera: Enkätfrågorna har numrerats för att underlätta förståelsen för hur indikatorn är uppbyggd men motsvarar inte numreringen i enkäterna.

- Kontrollköp kan genomföras vid flera tillfällen på ett och samma försäljningsställe.

Beskrivning av beräkning:

Segment: Försäljningsställen På kommunnivå redovisas antal försäljningsställen där kommunen genomförde kontrollköp. På läns- och riksnivå redovisas det summerade antalet försäljningsställen där kontrollköp genomfördes för kommunerna i länet/riket.

Segment: Kontrollköp På kommunnivå redovisas antal kontrollköp som kommunen genomförde. På läns- och riksnivå redovisas det summerade antalet genomförda kontrollköp för kommunerna i länet/riket.

Svarsfrekvens:

Delenkät: 'Kommunernas arbete enligt alkohollagen med tillsyn över detaljhandel med folköl och servering av folköl'. Total svarsfrekvens: 2016 (96 %), 2017 (97 %), 2018 (95 %), 2019 (95 %), 2020 (93 %), 2021 (95 %), 2022 (91%), 2023 (94%), 2024 (90%)

2016 Den ursprungliga enkäten har omarbetats till två delenkäter där den ena handlar om detaljhandel och servering av folköl medan den andra handlar om tillståndsprövning och servering av alkoholdrycker.

2014–2015 Data för åren 2014–2015 är hämtade från motsvarande fråga i Länsrapportens delenkät 'Kommunernas del – Tillståndsprövning och tillsyn enligt alkohollagen (2010:1622)'. Total svarsfrekvens: 2014 (99 %), 2015 (96 %)

Jämförbarhet över tid

Indikatorn är ny från och med år 2014. Indikatorn är jämförbar över tid.

Utvecklingsarbete

Folkhälsomyndigheten ser årligen över frågorna i Länsrapportens delenkäter och reviderar vid behov frågeunderlaget. Detta arbete sker i dialog med länsstyrelser och i samråd med SKR. Vid väsentliga förändringar i den nationella politiken på området eller förändringar i lagstiftning gör Folkhälsomyndigheten en översyn och genomför vid behov mer omfattande revideringar för att möjliggöra en god uppföljning. För mer information, se: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/lansrapportens-undersokning/>